

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Philosophiae pars I, Logica, tradita a 1717 in Academia
Fryborgensi - Cod. Ettenheim-Münster 230**

Weinberger, Albert

[Freiburg], 1717

Quaestio secunda [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-120382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120382)

totus potestatis quod recte predicatur de singulis partibus cui in
explicita formaliter fuerit ois hois.

Obi. Obi. ad primum hunc modum hoc predicare de Petrus in primum
quod ois proda reperiri in hoia quod reperiri in Petro ad
quod in Petrus quod reperiri singulariter: quod ois in hoia
quod reperiri singulariter. Sed si hunc quod reperiri in facio unius.

184

Ad illud quod dicitur negare obiectum aduersari, et vellet ad
fuerit dicitur universaliter: sicut quod tota ratio explici
tunc apparet proda in Petro: quod sicut incompensabilem illo
quod omni reperiri explicita sicut hunc.

Obi. ultimo si uniuersale manet in actuali predicacione
tunc potest manere in hoc actu quod duo quo sicut hunc sicut

185

Ad istud obiectum: tunc potest manere, si ad obiectum specialis ratio
pro hoc actu, quod ad singulariter in aliis actibus: obiectum: sicut obiectum
specialis ratio, et ex animo: sicut obiectum, quod pro aliis actibus
in actuali predicacione.

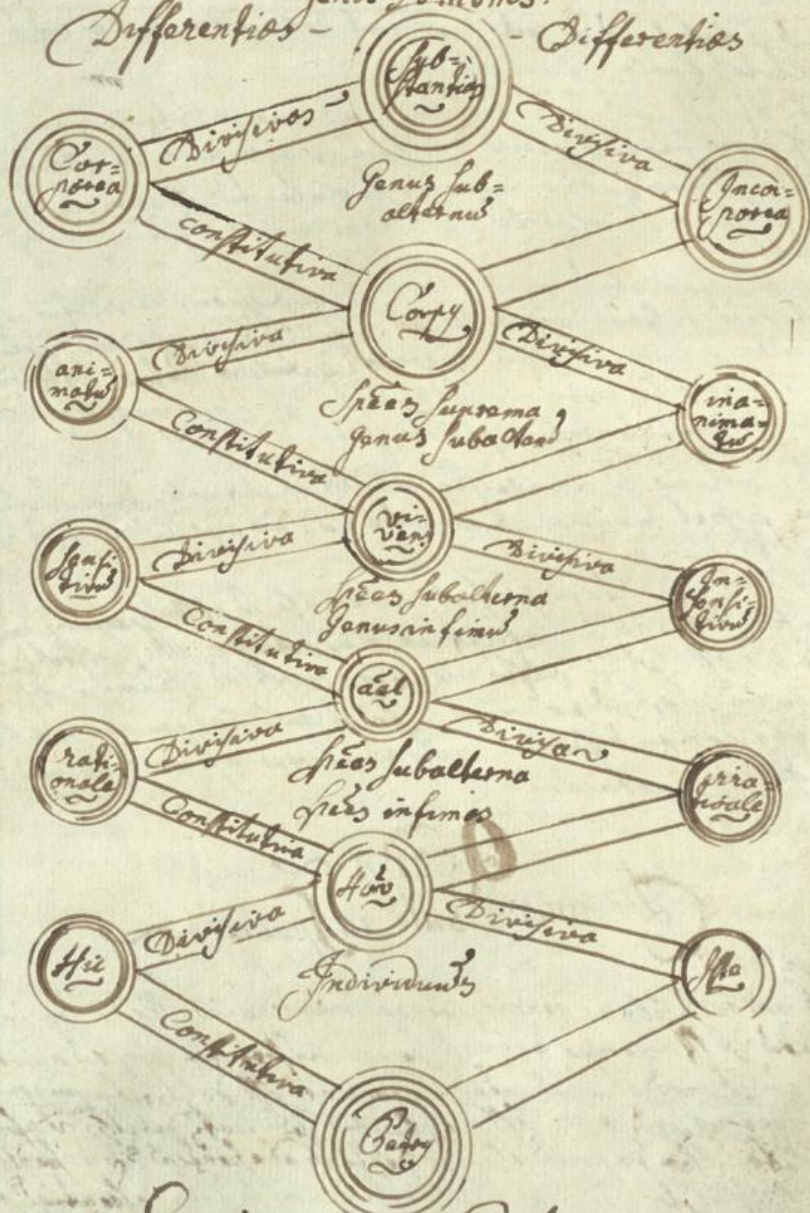
Q: 2da ~ De uniuersali in specie ~

186

Ab uniuersalibus in genere proceditur ad uniuersalia in specie
quod sicut nomen genus, species, differantia, propria, accidentia.
his enim modis uniuersalia predicantur de partibus, quod quod
sicut in hoc predicantur de partibus, predicantur de illis et obiectum
specialiter, sicut tanquam aliquod predicantur ad essentialiter, et
si essentialiter tunc predicantur tanquam tota essentialiter, et
sicut species et tanquam pars essentialiter, et tunc predicantur tanquam

Handwritten marginal notes on the left edge of the page, partially cut off.

Prædicamentis substantias
Genus & nomina.
Differentias - Differentias

Species arboris Cortzyriani

potius magis communis erit generi. si vero tanquam potius minus conuenit
 differentia si vero aliquo modo non essentia. Quae uero potius tanquam
 aliquid necessario conuenit cum essentia? et erit propria uero
 in tanquam aliquid quod generat eundem generis. et essentia
 cogens. quod origo, et ueniens magis in essentia. interim
 certum, nullum esse universale, quod non ad unum ex his speciebus
 potius referatur: an vero hoc ipso universalium amodo sit
 exacta, non ex animo, quia communis est recepta, ut aucto
 doctrina hoc de universalibus facilius capi potius arbores
 Cossyphianus: ut dicantur: seu linea predicamentale
 subiecto. / aucto No. 180.

ARLVS I mvs.

Quid et quotuplex sit genus?

Genus est unum apud predicam de pluribus specie differentibus
 in quibus dicitur imperandum apud predicam de pluribus
 uerba in hac definitione ponuntur. Cuius generis, quia quod
 hoc genus quoniam est talis unum, quod etiam predicam
 proposuit de pluribus. dicitur uero de pluribus specie differentibus
 et uerba sunt differentia uero potius differentiale. ideo autem
 dicitur de pluribus specie differentibus, quia illa de quibus
 genus potius, sunt ea differentia ut dicitur hoc genus de
 quibus potius si autem dicitur et in quibus hoc tanquam
 aliquid partans ad quidam, seu essentia rei, aliquid
 ita, ut si illud est, indemonstrandi, quod sit res d. q. quod sit
 hoc respondet, quod genus et dicitur hoc a autem.
 Ob hoc hoc dicitur sufficienter ut ex, quia est eorum recepta et
 obseruat principuas regulas bonae divisionis. quod est bona
 diuisio generis in supremum subalternum et infimum.
 supremum huius generis dicitur dicitur, quod in linea talia
 predicamentale nullum aliud habet supra se, quale in
 rebus tabula a substantia, quamuis amens sit aliquid

137

138

139

propter superius, In cuius transcendat oia proba, nulla hic h[ab]et
eius ratio. Genus subalternum seu terminatum est quod aliud
habet genus supra se, aliud infra se, ut in eadem linea corpus
aut vivens. genus terminatum infimum est, quod nullum genus habet
infra se ut e.g. al.

ALIVS 22VS

Quid et quotplex sit Species

140

Triplex quod adfert species Categoricalis, imo ita h[ab]et species
est quod subalternatur genere. scilicet species, quod ponitur immediatim
sub genere, et de qua genus, quod quidem est, prodest. Etiam denique
ita sonat: species est, quod de pluribus differentibus non in eo,
quo quidem prodest. imo, dicitur species, non sit facta inter se dif-
ferentiam, differunt in se, etiam in hoc, quod species duas species
distinguit in ordine ad generem, cuius subiectum hoc videtur in or-
dine ad individua, de quibus prodest, quod in diffinitione non ob-
statate ponatur adhuc cuius rei generem; ut e.g. homini, qui est
species ponitur subalternatur genere semel alicui, etiam post
de homine in quo seu essentialiter et simul est, etiam
in quo de partibus non differentibus e.g. de Petro Paulo

141

Species imo species insubjectibilis et predicabilis subiectibilis est
quod ita immediatim subiectum generi, ut de eorum prodest
in quo predicabilis est: quod predicatur est de pluribus solum
differentibus in quo: ut e.g. hominum patet, etiam iston
non est ita rigorosus, ut non eadem rei e.g. homini, qui est species
generem ponitur.

142

Species vero: in supremam, subalternam, et infimam seu a hon
suprema est, quod nulla alia species habet supra se. subalterna
est, quod habet aliam species supra aliam infra se. infima
et penultima, quod propria est rigorose dicitur species
est, quod ita subiectum generem, ut scilicet de facto non habet
aliam species infra se, et diffinitum communiter, quod sit
unum a pluribus predicari in de pluribus solum non differentibus.

Et in hoc
propter
aliqua
de istis
dicitur diff
Differen
subiecti
de partib
quod pl
vis et acc
e gener
quod, al
differen
Et diffin
ponitur
altemo
pro de
De 20
in quo
pro y
quod dicit
una sp
intra ge
Quod
de natura

Et in hoc ultimo sensu accepta species differunt in genere
et hoc igitur genus potest de pluribus etiam specie differantibus
species vero tantum de pluribus solo non differantibus. unde genus
est aliquid superius specie. et differentia vero differunt proinde
ista potest de pluribus in quale quod est propria et acci-
dente differunt, quod ista potest et essentialiter.

143

Artes suas

De Differentia

Differentia est unum quod predicatur de pluribus specie non dif-
ferentibus in quale quod. in qua dicitur unum quod predicatur
de pluribus a genere, reliqua vero particula est differentia et
quodammodo per hoc quod potest in quibus sunt essentialiter. differunt pro-
prio et accidente; per hoc vero quod predicatur in quale differunt
a genere et specie; per differentiam in respectu interroganti
qualis sit res; interroganti autem quale vel sit hoc. respectu
et differentia a rade.

144

De differentia in subalternata et infima. subalternata est, quod potest
predicari de pluribus specie differentibus vel consensibus de line
et bono. infima est, quod potest predicari in de pluribus
solo non differantibus vel rade de Cetero et Cetero.

145

De 2vo in divisiva et spiritiva. quod duo re ipsa sunt
diversa. per se sunt comparanda in ordine ad diversa
duos quatenus est differentia et rade genus et rade
specie, divisiva generis, quatenus vero spiritiva in ge-
nere specie. divisiva spiritiva speciei, sic rade est differentia
divisiva generis spiritiva et spiritiva speciei. Cetero hinc

146

Notandum est sermo nobis hic est de differentia specificia non
de numerica per quam in una res differt non ab alia. quod

147

differentia numerica nil aliud est, quia ultima ratio individualis, quae una res non altera.

ARV 484

De proprio et accidente

148

Proprium quatuor modis dicitur, in primo proprio ad alium facit, quod generat, solum individuis alium facit, sed non omnibus, sicut de Musca est proprium hominis, quia solum homo est Musca, licet non omnis, sed modo proprio dicitur, quod generat omnibus individuis alium facit, sed non solum, et de hoc dicitur respectu hominis, quia omnis homo saltem cogitatur a deo, sicut non solum. Et modo proprio dicitur, quod generat omnibus et solum individuis alium facit, sed non semper, et generat omnibus et solum individuis facit, huiusmodi posita saltem, quod de actu videtur aliquid de hoc proprio dicitur, quod generat omnibus et solum individuis alium facit, et quidem semper, et generat omnibus et solum individuis potestatem videndi licet non semper actu vidantur, et hoc modo acceptum proprio hoc loco significatur.

149

Definitio a proprio hoc modo acceptum, quod sit unum, quod iudicatur de pluribus, et in qualitate veritabiliter differt a genere specie ac differt, quod huiusmodi modo iudicatur in quo semper est accidentale, et accidit non omni differt, quod accidit eorum non potest generare, et non dicitur generare in et solum, et semper, dicitur ab accidente, et dicitur, quia aliquid proprio solum dicitur accidens, sed cum additis pro-

150

150. dicitur a proprio in primo et generat, quod generat semper omnibus et solum individuis, et generat, quod generat semper omnibus et solum individuis

in se ipsi generis quale respectu aalis e' de appatitivu, ut
 in propriu s'p'm et math. physicu e' qd' official for' raler
 de pa ab illo. cui e' propriu, ut respectu corporis e'
 quante' quantitas op' bilij raler diff' a corpore.
 Math. e' qd' official for' raler indiffa ab illo cui e' pro-
 priu, ut h' e' respectu h'ois ad resille risibilitas cam
 raler r'at' ab h'ois.

Accidens dupl' modo s'p' accipi' imo quon' nos roquon
 se. accidens coe quon' nos e' illud quod p'cedit de p'cedit
 in quale n' quantibilitet. et hoc qd' p'cedit de p'cedit in
 quale p'cedit p'cedit p'cedit in quon' aut talit' in quon'
 species ab differe, qd' via p'cedit in quon' aut talit' in quon'
 quale hoc e' p'cedit, et hoc p'cedit n' quantibilitet differe
 ta' proprio s'p' s'p' cu' proprio s'p' s'p' exaire in ab p'
 li et semper, accidens no' coe n' quon' h'ois, et n' soli et n'
 semper.

Notu' ulterius imo n' s'p' s'p' sic accidens s'p' s'p' s'p' s'p'
 physicu e' qd' no' qd' substantia r'at' r'at' appetitiva substantia
 qd' aliquis d' n'ca p'cedit ad p'cedit in substantia h'ois
 h'ois, cui adyuate a se diff' de qd' in p'cedit. accidens
 h'ois seu p'cedit e' qd' aliud, quod s'p' s'p' s'p' s'p' s'p'
 p'cedit in quale accidentet' ut e' risibile, et aliud
 Notu' id: accidens coe dividit p'cedit in generis et p'cedit
 p'cedit ut nempe e' de toto genere et p'cedit de aliqua specie
 p'cedit s'p' in quale n' p'cedit, ut e' qd' e' s'p' s'p' s'p' s'p'
 accidens coe p'cedit respectu h'ois e' n' quon' h'ois
 h'ois, qd' qd' n' s'p' p'cedit de h'ois p'cedit s'p' n' quon'
 bilitet.
 Notu' id: p'cedit aliud in p'cedit p'cedit e' accidens et in p'cedit
 coe n' e' accidens et r'at' s'p' e' am color in p'cedit: p'cedit e'

... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'
 ... h'ois r'at'

accidens, et in quatuor locis respectu aliorum non accidens
 sed genus: visibile vero in quatuor sensibus non accidens sed substantia
 aliter in quatuor locis respectu aliorum non accidens sed
 Ad id quod vocari dicitur in quatuor alijs in quatuor sensibus proprie dicitur
 quod in quatuor locis non proprie dicitur, talis tamen sensus accidentis
 habet 2. 4. color respectu ignis habet respectu lactis etc.
 Ad id quod accidens proprie dicitur de pluribus substantiis predicari non in
 quatuor, et in abstracto si potest, in quatuor potest predicari et
 in re et ab essentiali ut si dicitur albus est coloratus et accidens
 ut si dicitur non est coloratus si vis potest in abstracto in potest
 predicari essentialiter ut si dicitur albus est coloratus ubi color de albedo
 potest tanquam genus, ad quod patet sensus distinctionis non esse quatuor
 quod dicitur predicari proprie de pluribus in abstracto sed in quatuor
 sensibus.
 Et hoc de accidentibus coloris quod non accidens coloris quod non
 est dicitur et istud, quod non cadit sub nostris sensibus et de quo
 layone tractat ad math.

Albus etc.

De individuo

Individuum est id quod est ex talibus proprietatibus, quod dicitur
 lectis nunquam tale in alio est, illiusque a proprietate
 illa accidentis seu signa externa, quod non unum hoc ab
 altero distinctionis et quod hoc unum comparationis.
 Hoc, figura color, sapor, nomen, patria, sexus
 sunt enim collectiva nunquam in uno individuo sunt omnia
 eadem, quod est in alio saltem naturaliter, et hoc dicitur
 individuum, quatenus hoc a nobis est impossibile quod
 scire, qui a aliunde habent quod proprie dicitur
 individui a nobis dicitur, nisi quatenus illud quod
 in ordine ad formas figuram, locum etc.
 individuum a potest et in se dicitur a Thomae
 et alijs quod sit individuum in se et dicitur a quodlibet

alio ~ ~ ~ ~ ~
 Quid imo in individuum imo intentionale ab rdi inten- 159
 sionale. Individuum imo intentionale intelligit
 individuum pro ab e in se, et independenter ab oper-
 atione intellectus, p individuum rdi intentionale
 intelligit individuum pro ab alicui cognitioni
 E. J. Cato & individuum predicabile.

Quid rdi in individuum vagum et determinatum indivi- 160
 determinatum e quolibet individuum, quod dicitur a parte
 rei, & etiam, ut de determinate cognoscitur individuum
 vagum seu indeterminatum sunt dia singularia plurimi-
 ve cognita p tale questione, quales hexpimere solent
 p Xij aliquid est? Q. J. aliquid hoc currit, & aliquid
 sequens e necessarius ad equitandum.

Dubitari solet, an possit abstracti rae communis obij 161
 individuis, pro quo notandum dupliciter considerari
 posse individuum. primo pro ab omnino facta quodlibet
 rdi propria ratione differendi, quo modo quodlibet
 nos adhibet, dum quodlibet nos explicita rdi pro ab
 seu ultima nostra individuatione, quo nulli debet
 esse quodlibet et hoc sensu acceptum individuum dicitur com-
 pletum seu completum cognitum. rdi est individuum
 considerari, quatenus e indivisum in se et divisum a quo-
 libet alio referendo utrum sit Cato & Paulus
 et in hoc sensu acceptum dicitur individuum incompletum
 Ceterum posse individuum hoc possessione modo quodlibet, quin

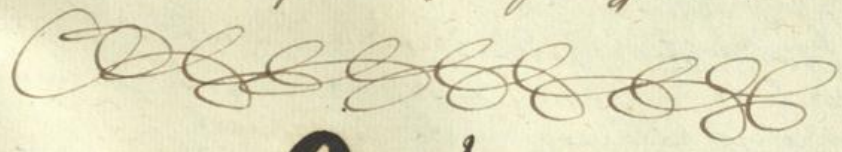
cognoscatur, utriusque modo, clarum est ea esse; quia populi
 michi & J. proponi duo ova omnino familia, scilicet
 ova a unum, et novum alterum & ita ut cognoscatur
 quidem, quod ova a sit individuum in se et dividit seu
 distinctum ab ovo & quia in foetaliter cognoscatur
 una illa ratio individualis, per quam diffinitur ab ovo &
 uti patet, quando michi dicitur, prosum unum hinc alterum
 proponitur; tunc enim potero quidem dicere, hoc ova a
 diffinitur ab altero, sed non potero dicere delectatione an
 sit ova a vel non sit ova a. hoc notabo.

162 Dico: esse dari ratio communis omnibus individuis incompletis;
 in vero ratio communis omnibus individuis completis. ratio
 partis est; quia omnia individua conveniunt in hoc, quod sit
 individua in se, et dividit a quolibet alio: quod est ab aliis
 ita consideratis abstracti ratio aliqua communis, quia
 populi sub hoc probo quod sit quod sit in modum unius.
 ratio vero partis est, quia illa ratio a est et communis
 omnibus individuis, quo est ultima ratio, per quam
 unum individuum diffinitur ab altero; quia ratio dif-
 ferendi ab aliis, non potest esse ratio conveniendi
 cum illis, sed talis ratio individui completi est: Petri
 reitor & heritor Petri, hoc enim non est esse cum
 alteri individuum; cum implicet ut aliud individuum sit
 hoc individuum: quod est;

163 Hinc ulterius inferitur, quod illa quod sit, quod
 representat omnia individua sub ratione communi

secum cognoscatur
 individuum
 unumquodlibet
 Differre
 Evidet
 Individuum
 quod sit
 quod sit
 quod sit
 quod sit

facere universale, ad omnia individua incomplete faciendo
intentionales. Sumptus est universale, non quia diffinitio a g.
universalibus prius explicatis, sed ad genus spectans.

Q: 3ta.

Se

Differentia Specifica.

Alvus i mvs.

Uenam praenotanda?

Notandum i no: a parte rei nihil aliud existere i 64
nisi individua singularia; quid quid enim existit a
parte rei est individuum in se et divisum seu distinctum
a quolibet alio.

Notandum rdi: namq; oia individua a parte rei existunt i 65
saepe omnia inter se similia, namq; omnino dissimilia
specialiter, sic enim evidens est, quod homo et filius
nisi similis Leonis, sed alijs modis dissimilis dicitur